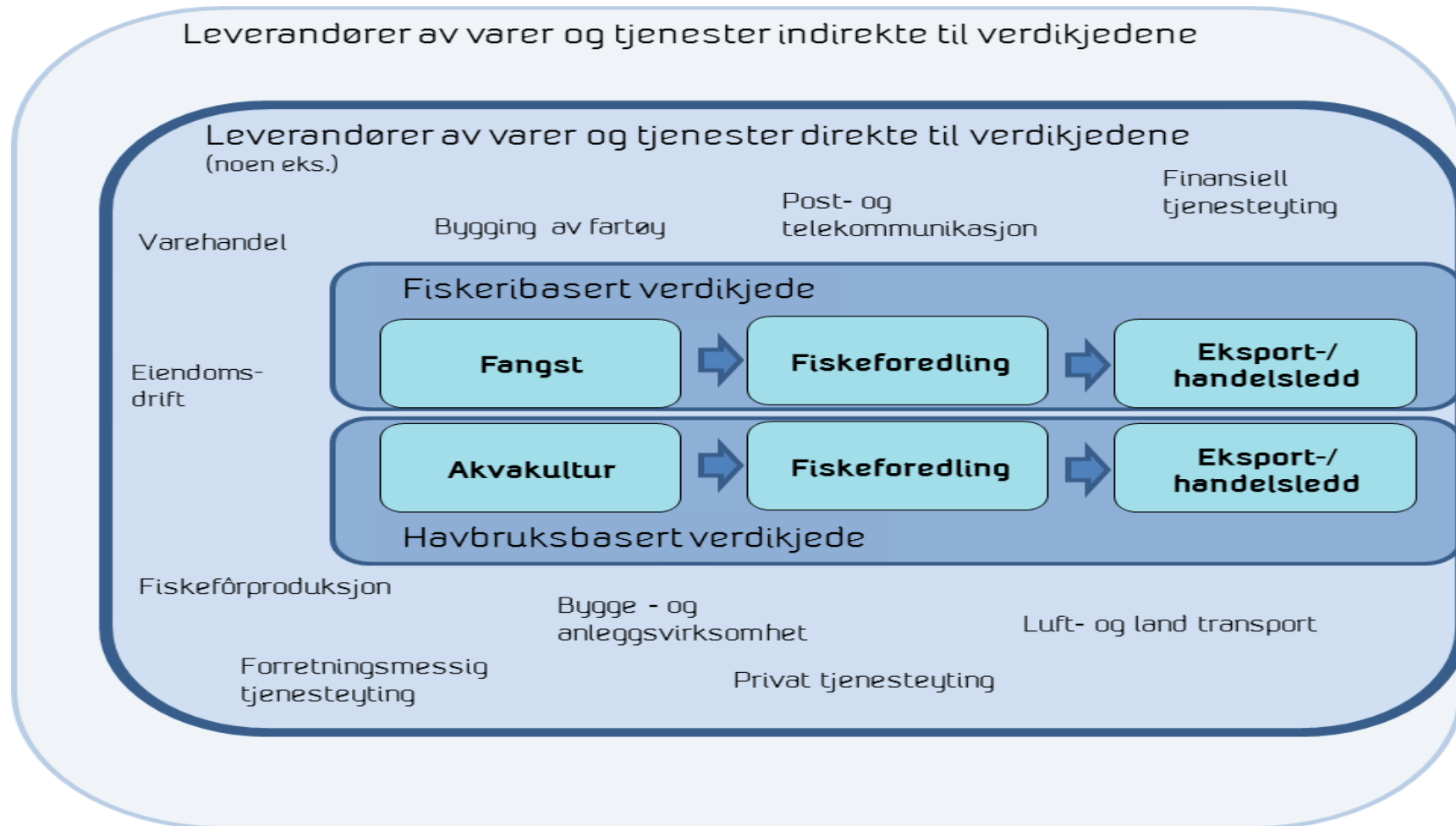

SOSIAL BÆREKRAFT- NASJONALE RINGVIRKNINGER AV HAVBRUKSNÆRINGEN

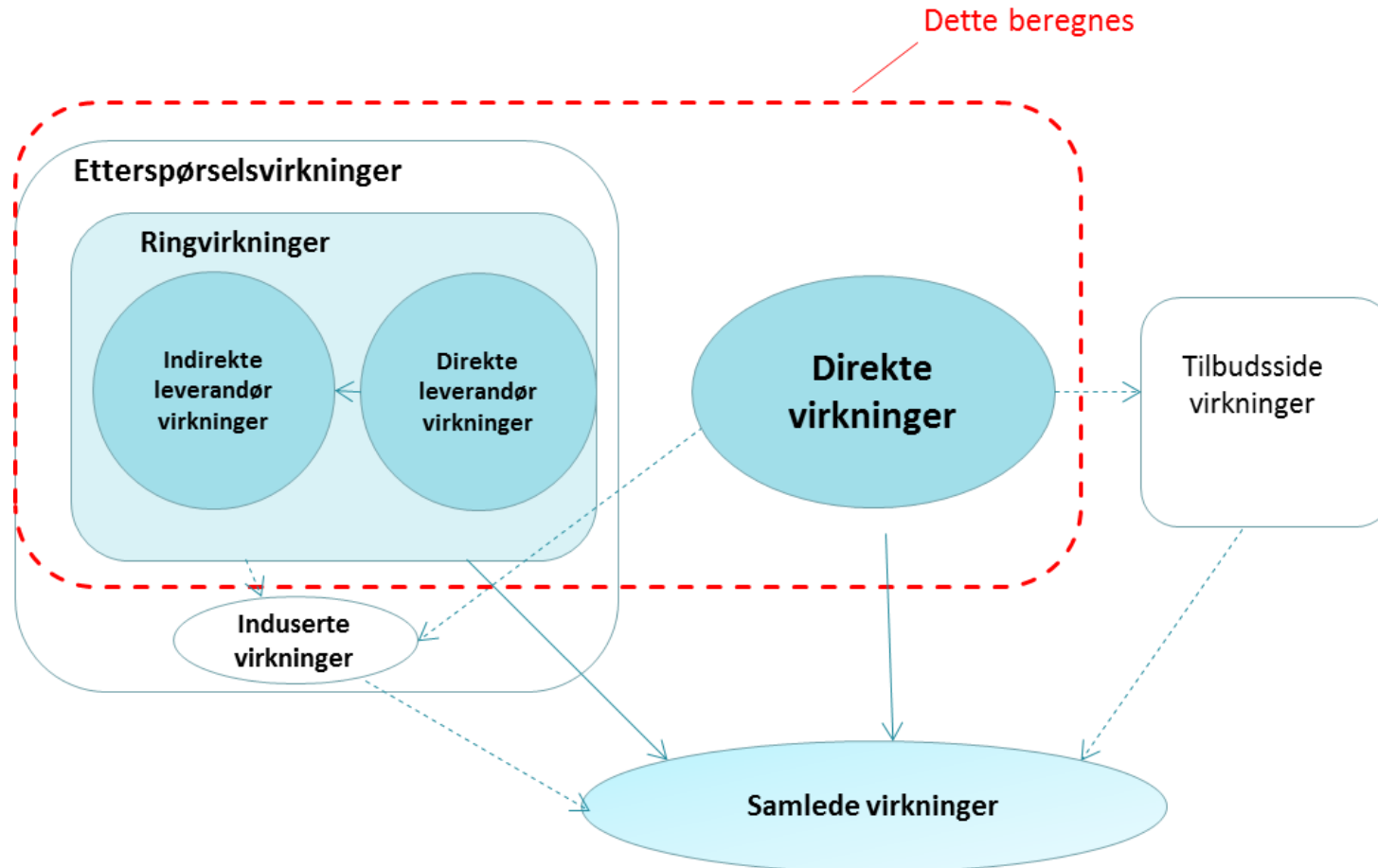
Roger Richardsen, SINTEF Fiskeri og havbruk

FHF Havbrukssamling, Bergen, 11-12 okt. 2016

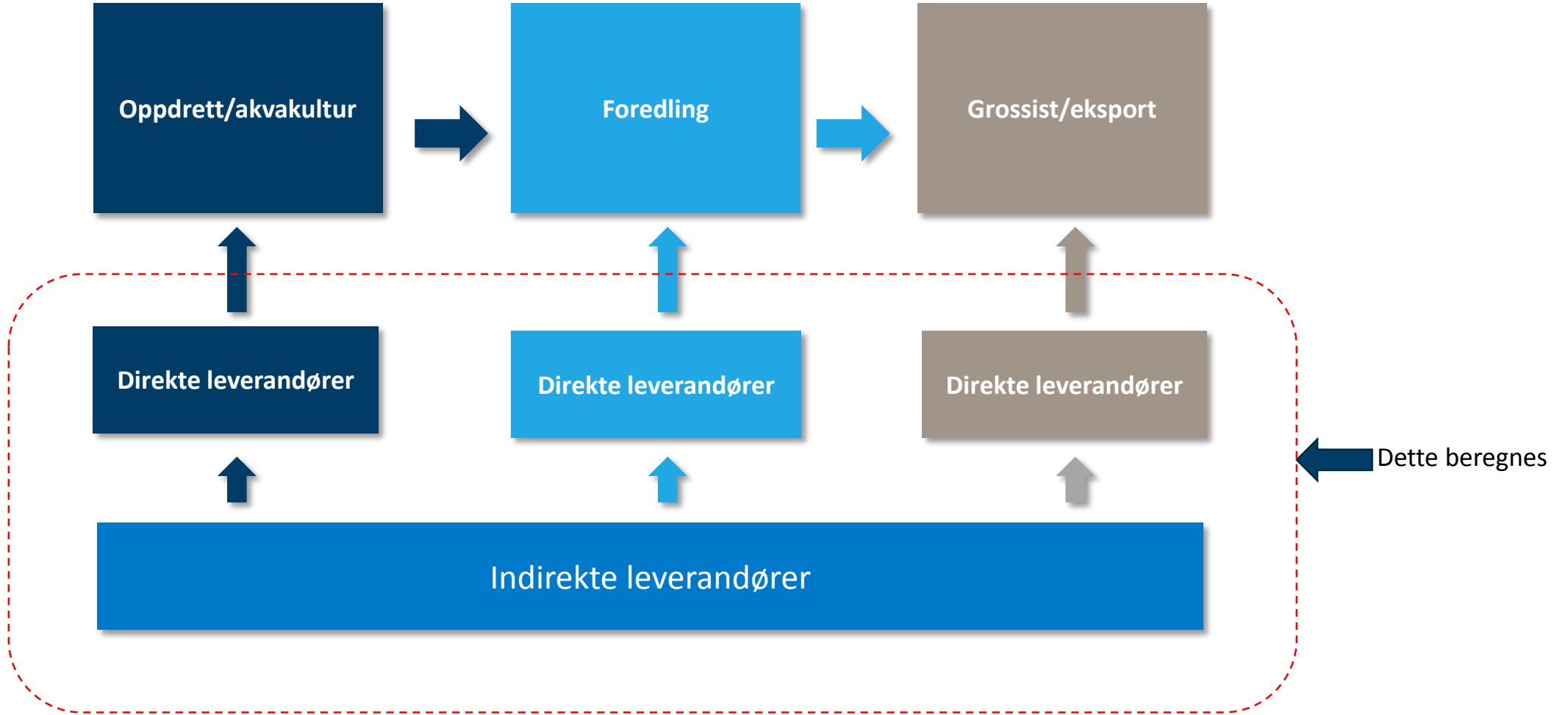
Illustrasjon av verdikjedene

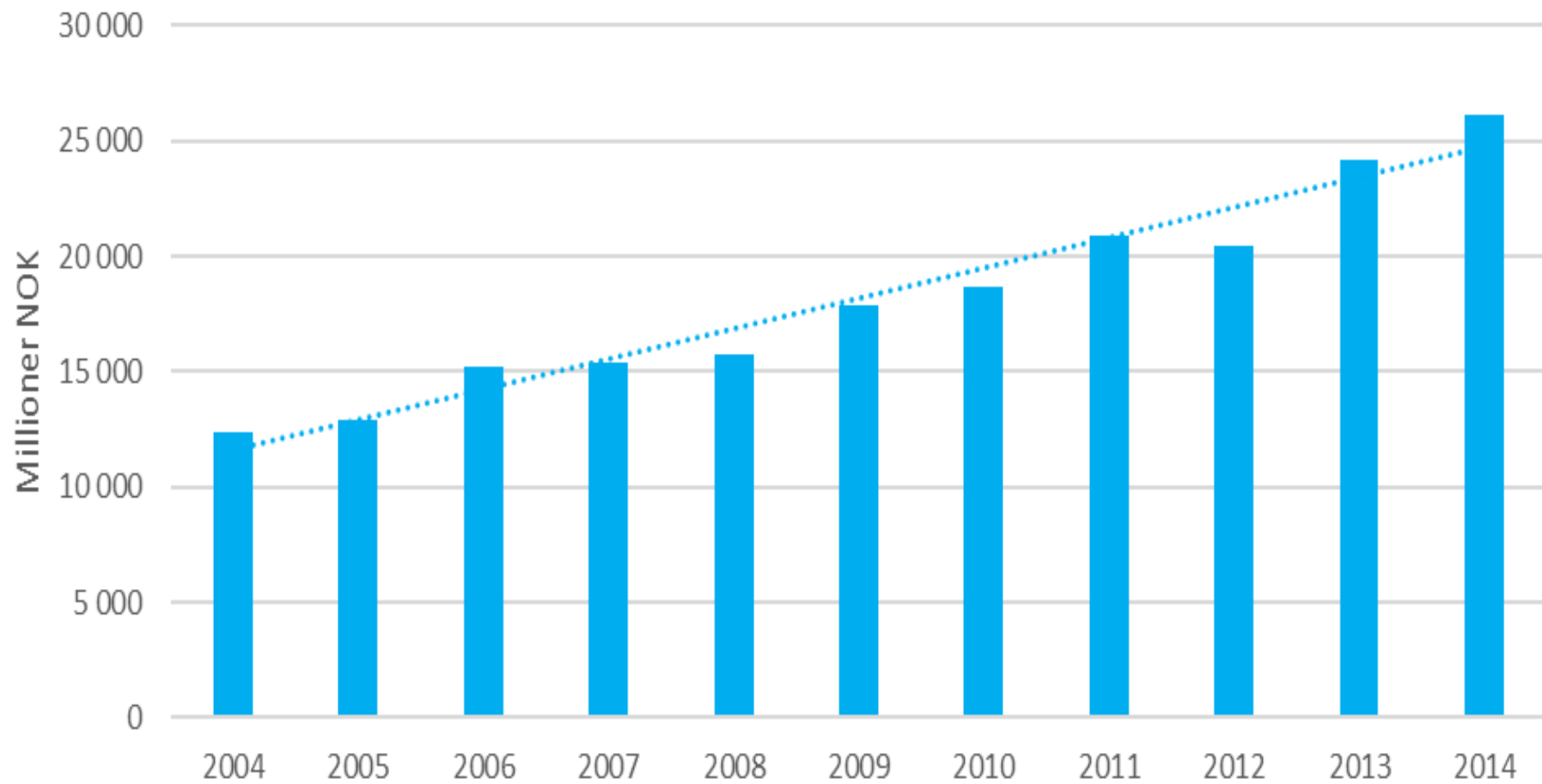
Ringvirkninger av næringsaktivitet

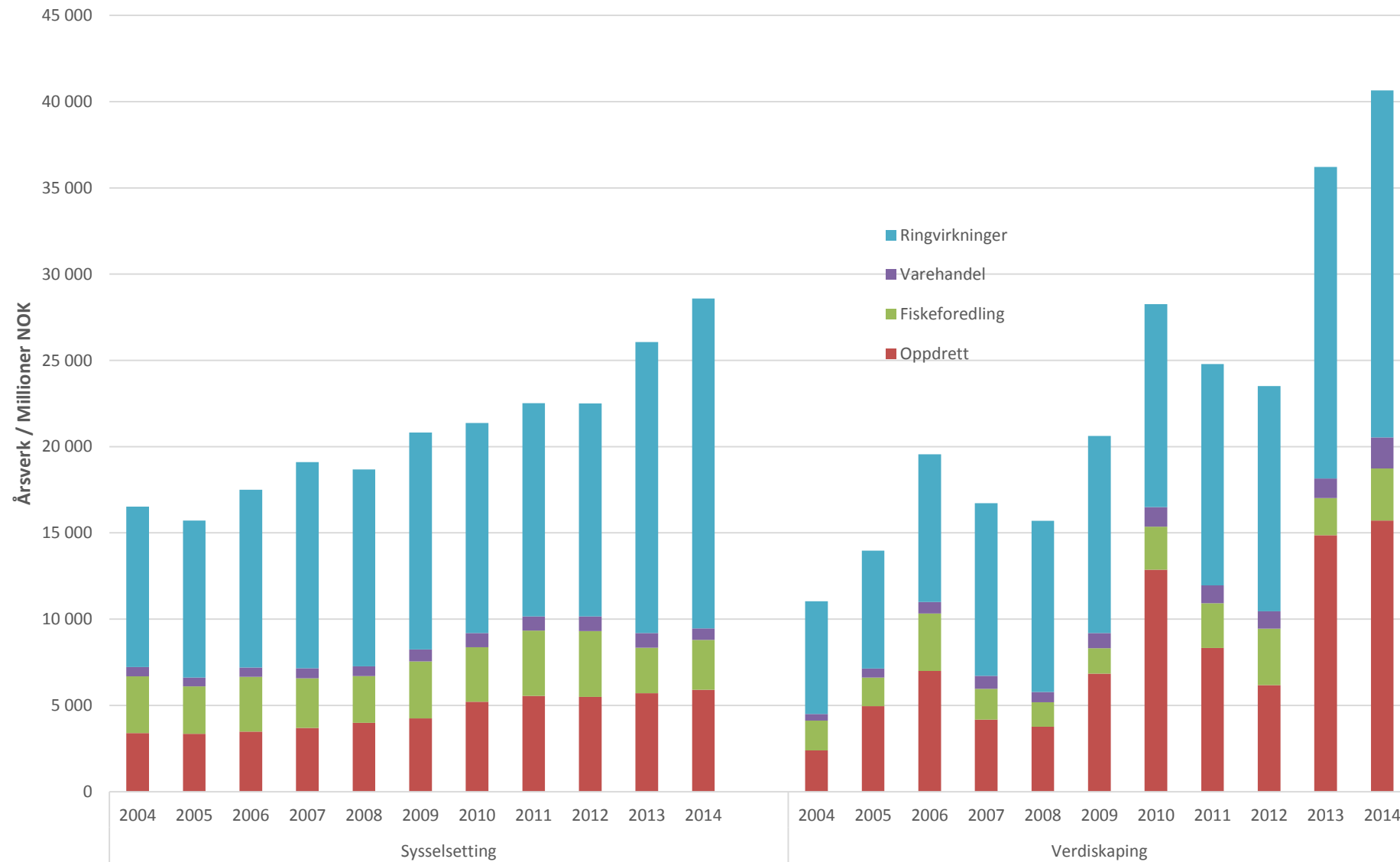
Verdikjede havbruk - ringvirkninger

Ringvirkninger av sjømatnæringen - målt som verdiskaping (mill. NOK)

Utvikling sysselsetting og verdiskaping - havbruksbasert verdikjede

Ringvirkningseffekter - Produksjonsverdi

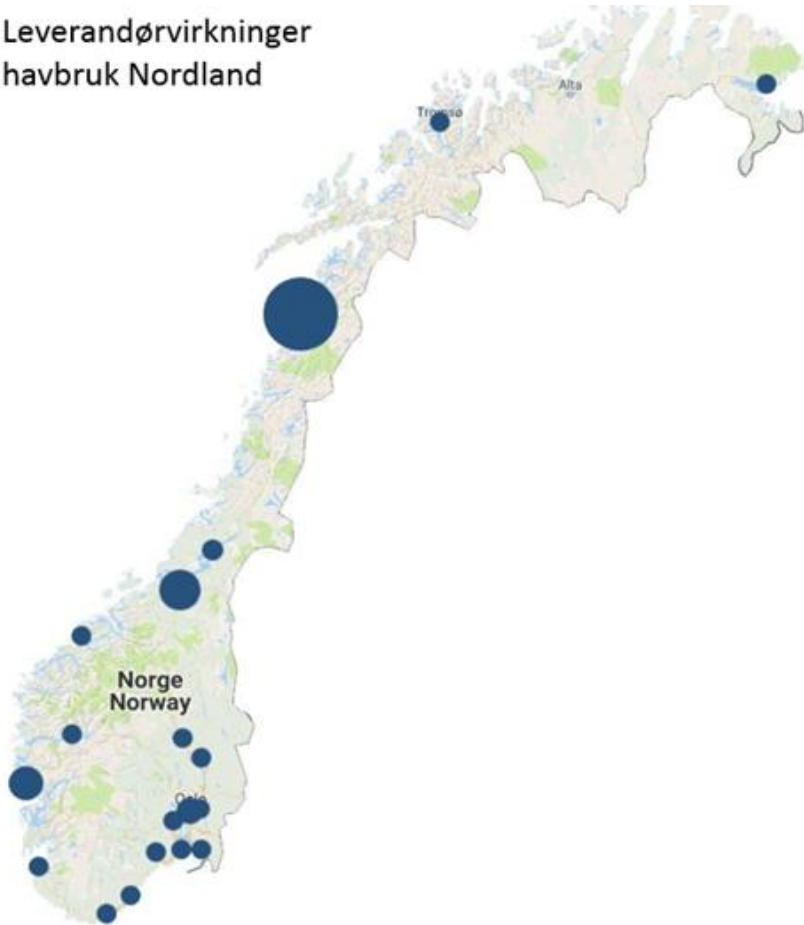
	2010	2011	2012	2013	2014
Oppdrett	34 338	34 051	35 502	45 723	48 527
Fiskeforedling	10 092	10 158	11 114	9 764	18 008
Varehandel	2 508	2 090	1 995	2 220	4 378
Ringvirkning av næringsgruppen	31 230	35 057	37 231	45 649	51 830
	78 168	81 356	85 842	103 356	122 743
	46 938	46 300	48 611	57 707	70 913

Multiplikatoreffekter:

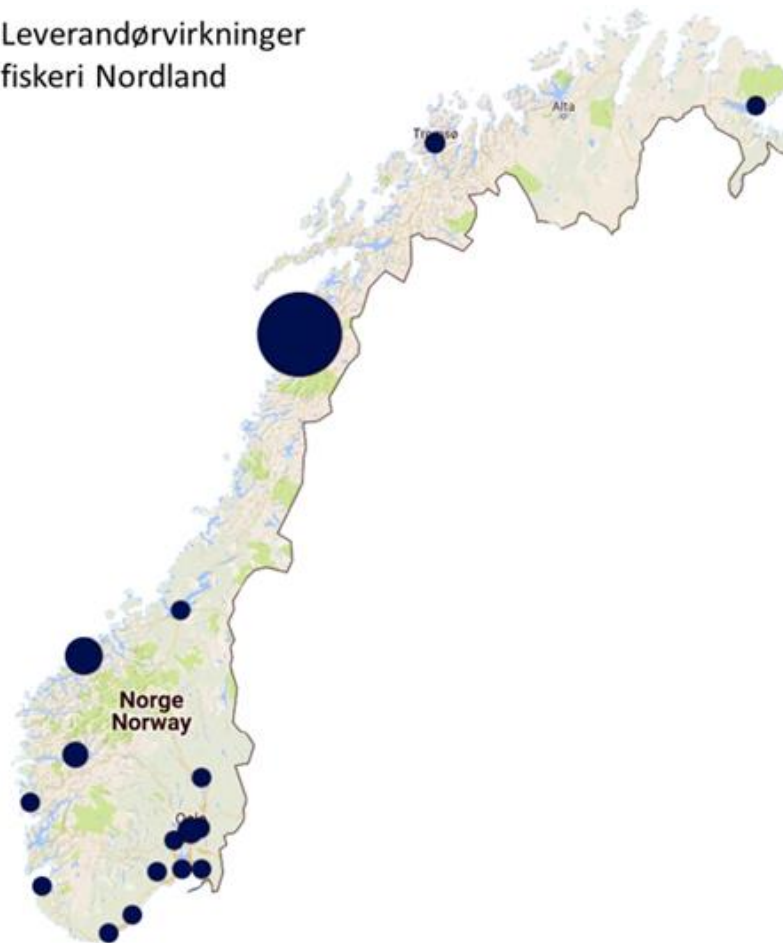
Foredling laksefisk	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4
Varehandel- engros/eksport	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Ringvirkninger andre næringer	0,6	0,7	0,8	0,9	1,1
Sum prod.verdi av oppdrett	0,9	1,0	1,0	1,2	1,5

Eksempel på leverandøreffekter

Leverandørvirkninger
havbruk Nordland

Leverandørvirkninger
fiskeri Nordland

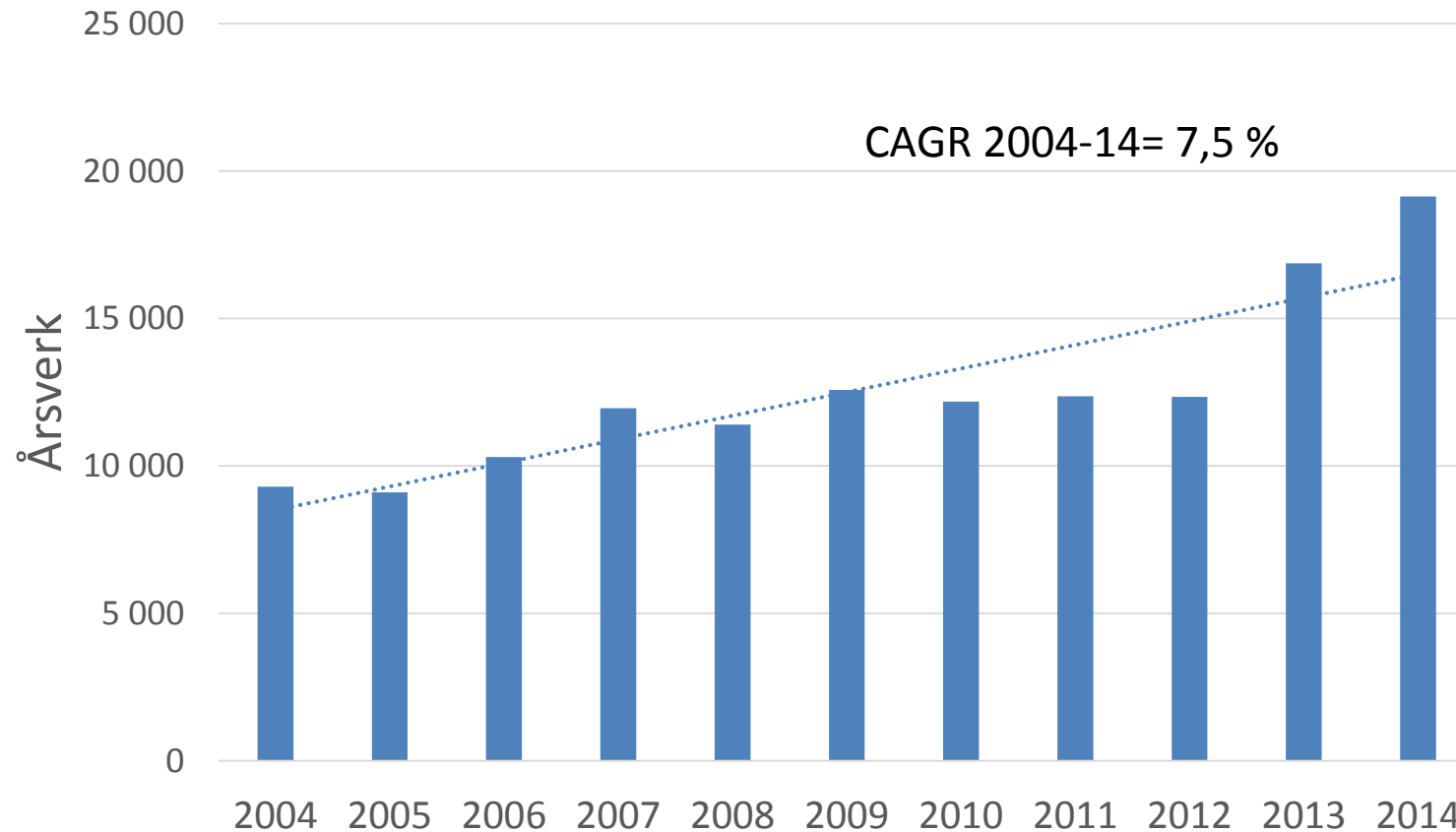

Ringvirkningseffekter -syssetting

	2010	2011	2012	2013	2014
Oppdrett	5 212	5 546	5 493	5 700	5 900
Foredling	3 154	3 795	3 815	2 637	2 893
Varehandel/eksport	823	811	851	861	664
Ringvirkninger av næringsgruppen	12 180	12 361	12 341	16 871	19 134
	21 369	22 512	22 499	26 068	28 590
	9 189	10 151	10 158	9 197	9 456
Foredling	0,5	0,6	0,6	0,4	0,5
Varehandel/eksport	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ringvirkninger av næringsgruppen	2,1	2,1	2,1	2,9	3,2
Sum syssettingseffekt tilknyttet virksomhet	2,7	2,9	2,9	3,5	3,8

Sysselelsettingsvirkninger i annet næringsliv fra oppdrett/havbruk

Samfunnsregnskap; bidrag til off. verdiskaping- havbruksnæringen

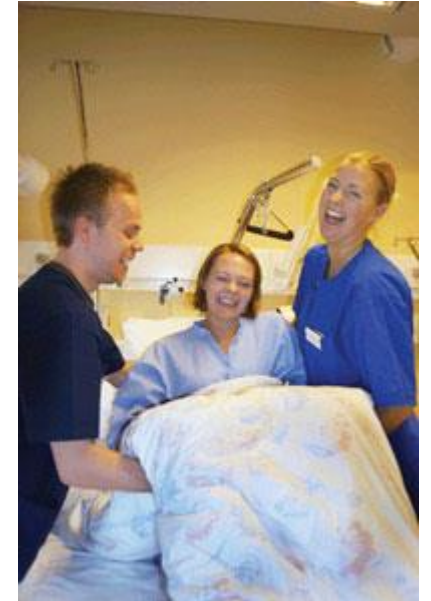

Skatteinngang 2014: **3,158** milliarder

4 511 årsverk i offentlig sektor
eller

3 158 sykehjemsplasser
eller

15 790 kommunale barnehageplasser

Teknologi for et bedre samfunn

Utvalg		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antall selskap i utvalget	stk	106	106	101	92	94	91	88
Antall tillatelser i utvalget	stk	619	600	670	657	634	688	685
Gj. antall tillatelser per selskap	stk	5,8	6,2	6,6	7,1	6,7	7,6	7,8
Antall tillatelser i drift (populasjonen) ¹⁾	stk	906	971	974	998	996	1011	1009
1) Kilde: Fiskeridirektoratets foreløpige statistikk for akvakultur								
Resultatregnskap		155,1470113	155,9484848	146,8268657	139,7503805	147,6719243	133,7223837	129,6233577 Multiplikator
Gjennomsnittstall per selskap for hele landet		28 %	28 %	28 %	28 %	28 %	28 %	27 %
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Salgsinntekt av laks	kr	108 293 624	145 805 580	202 514 128	199 851 755	188 340 317	310 090 815	323 814 089
Salgsinntekt av regnbueørret	kr	12 061 665	12 972 841	17 368 759	16 434 704	17 696 646	24 657 389	26 029 287
Forsikringsutbetaling	kr	421 225	529 432	474 970	226 051	212 813	535 300	757 984
Annen driftsinntekt	kr	8 539 694	8 069 113	7 777 145	7 841 744	13 225 643	13 744 604	13 115 057
Sum driftsinntekter	kr	129 316 208	167 376 966	228 135 003	224 354 256	219 475 419	349 028 107	363 716 417
Smoltkostnad	kr	12 604 405	13 290 594	16 607 989	20 167 144	19 910 692	21 949 758	26 908 202
Förkostnad	kr	58 806 268	67 465 852	74 490 054	97 638 739	99 938 762	115 363 121	126 461 796
Forsikringskostnad (fisk)	kr	897 798	940 545	1 039 958	1 200 119	1 107 671	1 126 879	1 096 912
Slaktekostnad inkl. fraktkostnad	kr	14 051 001	16 100 875	19 256 184	22 407 107	24 583 879	26 461 055	26 269 093
Beholdningsendring (+/-)	kr	11 083 482	8 883 816	7 716 594	15 516 949	8 196 209	8 156 787	15 784 712
Lønnskostnader	kr	8 597 139	8 811 270	11 462 678	14 242 190	14 249 441	18 034 533	20 528 302
Avskrivninger på immaterielle eiendeler	kr	41 670	42 179	0	0	-110 621	-137 122	0
Avskrivninger på driftsmidler	kr	6 386 181	6 791 567	7 876 677	9 697 933	10 562 459	12 365 706	13 516 055
Kostnad vedr. annen virksomhet	kr	3 568 907	3 335 548	2 469 107	2 273 338	3 181 623	4 507 745	6 119 272
Annen driftskostnad	kr	22 318 534	24 570 912	27 682 557	35 391 976	40 031 425	65 214 721	66 227 556
Sum driftskostnader	kr	116 188 420	132 465 526	153 168 631	187 501 598	205 259 122	256 729 609	271 342 478
Driftsresultat	kr	13 127 789	34 911 440	74 966 372	36 852 658	14 216 297	92 298 499	92 373 939
Finansinntekter	kr	2 090 419	2 327 256	3 099 092	4 285 504	3 861 015	3 417 763	5 406 885
Finanskostnader	kr	7 709 076	4 927 977	5 057 750	5 973 965	5 857 147	6 199 979	7 539 694
Netto finanskostnader	kr	-5 618 657	-2 600 721	-1 958 658	-1 688 461	-1 996 132	-2 782 216	-2 132 809
Ord. Resultat før skattekostnad	kr	7 509 132	32 310 719	73 007 714	35 164 197	12 220 165	89 516 283	90 241 130
Samlet res. Est.		1 165 019 321	5 038 807 672	10 719 493 844	4 914 209 873	1 804 575 210	11 970 330 708	11 697 358 271
EBITDA/ Brto produkt		3 201 955 599	7 018 958 724	13 076 142 268	6 645 014 655	5 006 519 634	15 901 272 794	15 133 897 319
Skattegrunnlag		1 165 019 321	5 038 807 672	10 719 493 844	4 914 209 873	1 804 575 210	11 970 330 708	11 697 358 271
Skatt		326 205 410	1 410 866 148	3 001 458 276	1 375 978 765	505 281 059	3 351 692 598	3 158 286 733
Lønnskostnader		1 333 820 422	1 374 104 206	1 683 029 095	1 990 351 452	2 104 242 432	2 411 620 732	2 660 947 471
Finanskostnader		-871 717 837	-405 578 499	-287 583 582	-235 963 085	-294 772 698	-372 044 544	-276 461 890
Utbyttegrunnlag		670 211 931	3 828 409 871	8 104 071 315	3 042 721 353	2 102 223 446	9 765 914 920	9 038 201 225
40% utbytte	40%	268 084 772	1 531 363 948	3 241 628 526	1 217 088 541	840 889 378	3 906 365 968	3 615 280 490